

Why Isn't Shavuos on the Calendar?

I. Oh No, We've Got the Wrong Day?!

1. תלמוד בבלי - מסכת שבת דף פו עמוד ב

תנו רבנן: בששי בחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל. רבי יוסי אומר: בשבעה בו

2. מגן אברהם - הקדמה לסימן תצד

קשה לי היאך אנו אומרים בשבועות "יום מתן תורתנו" הלא קיימא לן כרבי יוסי דאמר בז' בסיון ניתנה תורה דהא קי"ל דבעי לפרושי ו' עונות כמ"ש בי"ד סי' קצ"ו ולדידן לעולם שבועות בו' בסיון. ובאמת הרמב"ם פרק ה' מהלכות אבות הטומאה פסק דא"צ לפרוש רק ג' עונות וכתב הכסף משנה בגירסת הרמב"ם והרשב"א דחכמים סבירא להו ג' עונות ופסק כוותייהו ע"ש. וא"כ מנהגנו הוא על פי הרמב"ם ומ"ש בי"ד כר' יוסי היינו לחומרא... כבר תי' הי"מ דבא לרמוז לנו י"ט שני של גליות ואפשר דהיינו דקאמר יום א' הוסיף משה מדעתו ואין כאן מקומו

3. ספר ויקרא - פרשת אמור פרק כג

(טו) וספרתם לכם ממקרת השבת מיום הביאתכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תקינה:
(טז) עד ממקרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה':

4. תלמוד בבלי - מסכת ראש השנה דף ו עמוד ב

כדתי רב שמעיה: עצרת, פעמים חמשה, פעמים ששה, פעמים שבעה. הא כיצד? שניהן מלאין - חמשה, שניהן חסרין - שבעה, אחד מלא ואחד חסר - ששה.

5. חק יעקב - סימן תצד

ונראה לי דמעיקרא לא קשה מידי, וכמו שכתב הריב"ש סימן צ"ו שלא תלה הכתוב חג השבועות ביום מתן תורה אלא ביום החמשים לעומר, אלא שבזמן הזה דידיעין בקביעא דירחי ולעולם ניסן מלא ואייר חסר, נמצא דהשלמת חמשים יום הם ששה בסיון, על כן אנו אומרים יום מתן תורתנו. וכן מבואר להדיא בפרק קמא דראש השנה דף ו עמוד ב... הרי להדיא כשהיו מקדשין על פי הראיה היה לפעמים חל חג השבועות בחמשה בסיון אף שעדיין לא ניתנה התורה אליבא דכולי עלמא, אלא בוי"ו כרבנן או בז' כר' יוסי, אלא ודאי דאין נפקותא כלל בזה

6. תורה תמימה - פרשת משפטים פרק כד הערה לו

ואי משום דהתורה נתנה בז' בסיון, אך הלא אין אנו אומרים יום מתן תורתנו, אלא זמן מתן תורתנו, ובאמת מיום ההגבלה הותחלה הנתינה, וקרוב לודאי דבאמת מפני כן הותקן לומר זמן מתן תורתנו ולא יום, משום דהעיקר תלוי בחמשים לעומר והוא חל אצלנו לעולם בו' בסיון והתורה נתנה בז', לכן אומרים זמן ולא יום דהיום אינו מצומצם:

7. תוספת ברכה (לבעל "תורה תמימה") - פרשת יתרו פרק יט פסוק א

אך אני תמה מאוד איפה ראה ולקח בעל מג"א כי אנו אומרים בשבועות יום מתן תורתנו והלא בכל נוסחאות התפלה הלשון זמן מתן תורתנו וכמו בפסח וסכות ולשון זמן מקיף כמה ימים... ולא ראיתי למפרשי השו"ע שיעירו על זה וביותר פלא על בעל מחה"ש שכל ענינו לדייק ולפרש דברי המגן אברהם ולא העיר על זה. ולא יתכן כלל לומר דלפני המג"א הי' בנוסחאות התפלה יום מתן תורתנו כי הן הנוסחא זמן מתן תורתנו ישנה מאוד... ולכן אין קץ לפלא עליו

II. The Real "Second Days" of Pesach

8. רבינו בחיי - פרשת אמור פרק כג פסוק טז

שלא הזכירה תורה חג שבועות ביחוד כשאר החגים ושיאמר כן: "בחדש השלישי בששי בו חג השבועות", כמו שאמר בפסח: "בחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות", בא ללמד כי הוא חג נגרר אחר מצות העומר

9. ספר החינוך - מצוה שו

העקר והסבה שנגאלו ויצאו ממצרים, כדי שיקבלו התורה בסיני ויקימוה... [ולכן] נצטוינו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא.

10. רמב"ן - פרשת אמור פרק כג פסוק לו

ומנה ממנו תשעה וארבעים יום שבעה שבועות כימי עולם, וקדש יום שמיני כשמיני של חג, והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד בין הראשון והשמיני בחג, והוא יום מתן תורה שהראם בו את אשו הגדולה ודבריו שמעו מתוך האש. ולכך יקראו רבותינו ז"ל בכל מקום חג השבועות "עצרת", כי הוא כיום שמיני של חג שקראו הכתוב כן.

11. מועדים וזמנים - חלק ז' סימן רלג

ונראה לפרש בזה שם החג "שבועות", ולא חג הבכורים כלשון הפסוק בתורה, שבא לרמז שקדושת החג מפני גמר ספירת השבועות דכתיב שבע שבועות תספר לך, והזמן דהיינו גמר השבע שבועות, סיבה לקדושת החג

III. It's (Not) Getting Late Early

12. מגן אברהם - הקדמה לסימן תצד

בליל שבועות אין מקדשין של הכוס עד צאת הכוכבים דכתיב תמימות תהיינה.

13. ט"ז - אורח חיים סימן תצד

מאחרין להתחיל ערבית בכניסת שבועות כדי שיהיו ימי הספירה תמימות.

14. מועדים וזמנים - חלק ז' סימן רלג

ולא נתבאר לך דין זה, דהלוא תוספת יו"ט מן התורה, וכמו בכל תוספת שבת כיון שחל עלה שם שבת מתפלל של שבת ומקדש על הכוס, הכא נמי בשבועות... [ועיין בסידור הגריעב"ץ שתמה על זה ודחה סברא זו מהלכה.

ונראה לכאורה שחג השבועות לא דמי לשאר ימים טובים שזמנם קבוע כפי יום החדש, בט"ו ניסן או ט"ו תשרי, דשבועות זמנו הוא לאחר ספירת חמשים יום מפסח, ולא תלוי ביום החדש, ועיקר החג הוא בגמר ספירת חמשים יום, אבל בעוד יום ששייך עוד לספירת שבע שבועות עדיין לא הוי חג, ולכן לא שייך אז חפצא דחג השבועות, שהוא בגמר הספירה דוקא, ולהכי סבירא להו דאין תוספת לשבועות, שלא שייך קדושת חג השבועות בימי הספירה

IV. A Dateline Mystery

15. Lubavitcher Rebbe (Likutei Sichos vol. 3, p. 998; via <https://shorturl.at/kpGPT>)

While traveling from America to Australia, one loses a day, as it were. Hence, if one left America when counting the 14th day of *Sefirah* he arrives in Australia approximately a day later

and at night they are counting the 16th *Sefirah*. Since technically this person only had 48 days of counting how should he conduct himself in regard to observing the holiday of *Shavuot*, whose celebration is dependant solely on the counting of the *Omer*? The Rebbe has a novel but *halachically* sound approach to this. In his opinion the individual continues counting his *Sefirah* until *he* concludes *his* 49th day of counting - then he starts to observe the *Shavuot* festival. Thus, according to the Australian calendar **he will be celebrating *Shavuot* on the seventh and eighth of *Sivan***. Likewise, if one travels from Australia to America in the middle of *Sefirah*, upon crossing the International Date Line, he will be gaining a day over the people in America, and his 49 days of counting will conclude a day earlier. **Thus, he should celebrate *Shavuot* on the fifth and sixth of *Sivan***. (In such a case, he should not say in his *tefillot* or *Kiddush* of the first day, "*zeman matan Torateinu*," since the Torah was *not* given on the fifth of *Sivan*.)

16. מועדים וזמנים - חלק ז' סימן רלו

ותמה אני היאך אפשר לומר כן... כמו שאם נוסע אדם במוצ"ש למקום שבו עדיין שבת וחנה שם דחייב לשמור את השבת, כך גם כאן לגבי יו"ט דשבועות פשוט הוא ולית ספיקא דקנבע החג לפי המקום שנמצא, וכיון שבמקום שנמצא עתה הוי חמשים לספירה והוא חג השבועות, על כן גם הוא חייב לשמור החג בו' סיון. וגם לגבי ספירת העומר...

V. A Day Two for You, Too

17. משנה - מסכת ראש השנה פרק א הלכה ג

משנה: על ששה חדשים השלוחין יוצאין: על ניסן מפני הפסח, על אב מפני התענית, על אלול מפני ראש השנה, על תשרי מפני תקנת המועדות, על כסליו מפני חנוכה, ועל אדר מפני הפורים.

18. תוספות - ראש השנה דף יח עמוד א

אבל על סיון מפני עצרת לא צריך דבעומר הדבר תלוי כדאמרי' לעיל (דף ו:): עצרת פעמים ה' פעמים ו' פעמים ז'

19. רמב"ם - קידוש החודש פרק ג הלכה יב

יש מקומות שהיו מגיעין אליהן שלוחי ניסן ולא היו מגיעין אליהן שלוחי תשרי, ומן הדין היה שיעשו פסח יו"ט א' שהרי הגיעו אליהן שלוחין וידעו באיזה יום נקבע ר"ח, ויעשו יו"ט של סוכות ב' ימים שהרי לא הגיעו אליהן השלוחין, וכדי שלא לחלוק במועדות התקינו חכמים שכל מקום שאין שלוחי תשרי מגיעין שם עושין ב' ימים אפילו יו"ט של עצרת

20. חידושי חתם סופר - מסכת ביצה דף כד עמוד ב

עפ"י מ"ש מג"א סי' תצ"ד לר' יוסי דמשה הוסיף יום א' מדעתו בא הקב"ה בהר סיני לרמוז לנו ב"ט של גליות... ודע דעכ"פ ב' י"ט של עצרת מתחלה לא נעשו מספק וקרוב להיות קדושה א'. ומשו"ה רמז לו הקב"ה בסניי והוא עפ"י מ"ש רמב"ם פ"ג מהו' קידוש החדש ה' י"ב יש מקומו' וכו' ואפי' יו"ט של עצרת עכ"ל

21. שקל הקודש על הרמב"ם (להרב חיים קניבסקי) - פרק ג הלכה יב, בבאור ההלכה

ולוא דברי רבנו היה אפשר לומר טעם אחר בעצרת זכיון דעבדינן ב' ימים פסח מוכרחים ג"כ לעשות ב' ימים עצרת דא"כ אין כאן חמשים יום מפסח. ואע"ג דספירה לא ספרינן ב' ימים שאני ספירה דאינה בזה"ז אלא זכר למקדש אבל עצרת שהוא דאוי' אי לא חיישינן לספיקא דיומא אתי לזלזולי בספיקא דיומא דפסח וצ"ע.

VI. Every Day is Torah Day!

22. כלי יקר - פרשת אמור פרק כג פסוק טז

ומה שלא נזכר בתורה בפרוש כי יום זה מתן תורה... שעל מתן תורה לא רצה ה' להגביל יום ידוע לפי שצריך האדם שיהיה דומה לו בכל יום ויום מכל ימות השנה כאילו באותו יום קיבלה מהר סיני... ואם כן כל יום הוא מתן תורה אצל ההוגים בה על כן אין ראוי להגביל יום ידוע לנתינתה, ועל כן אמרו חז"ל (ספרי ואתחנן ו:ו) שיהיו דברי תורה חדשים עליך ולא כדבר הישן שלבו של אדם קץ בו שהרי באמת אתה מוצא בה דבר חידוש בכל יום ויום, ועל כן אין יום נתינתה מבואר בתורה יותר ממה שנרמז בהבאת מנחה חדשה להורות שהתורה מנחה חדשה בכל יום ויום:

Takeaways:

1. Torah doesn't give a date for Shavuos, and therefore it has occurred on various days of Sivan.
2. Instead, Torah links Shavuos to Pesach to show freedom is only meaningful with purpose.
 - a. Also, we need to be the ones putting in effort for Kabbalas HaTorah.
3. This unique aspect of Shavuos leads to many novel *halachos*:
 - a. Not accepting Shavuos early; International Date Line; Unusual Yom Tov Sheni
4. Also, Shavuos isn't on calendar to teach us that Kabbalas HaTorah isn't confined to one day.